

พระราชบัญญัติ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พุทธศักราช 2486

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
 คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
 (ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
 ลงวันที่ 4 สิงหาคม พุทธศักราช 2480
 และวันที่ 16 ธันวาคม พุทธศักราช 2484)

อาทิตย์ทิพอาภา

ปรีดี พนมยงค์

ตราไว้ ณ วันที่ 21 มกราคม พุทธศักราช 2486

เป็นปีที่ 10 ในรัชกาลปัจจุบัน

ตอนที่ 7 เล่ม 60 ราชกิจจานุเบกษา 2 กุมภาพันธ์ 2486

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรถูกกำหนดฐานะ
ระเบียบแบบแผนสำหรับการศึกษาวิชาเกษตรศาสตร์ให้ไว้ระดับ
สูง จึงเป็นการสมควรที่จะจัดตั้งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ขึ้น
จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พุทธศักราช 2486"

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกบันดาคคหมาย กค และข้อบังคับ
อื่นซึ่งมีข้อความขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

หมวด 1

บททั่วไป

มาตรา 4 ให้จัดตั้งมหาวิทยาลัยขึ้น มหาวิทยาลัยหนึ่ง
เรียกว่า "มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์" มีหน้าที่จัดการศึกษา
ค้นคว้าและส่งเสริมวิชาเกษตรศาสตร์และวิชาอื่น ๆ อันเกี่ยว
เนื่องกับวิชาเกษตรศาสตร์

2 กุมภาพันธ์ 2486 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 60 ตอนที่ 7

มาตรา 5 มหาวิทยาลัยนี้แบ่งออกเป็นคณะต่าง ๆ ตามที่
จะได้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 6 ให้มหาวิทยาลัยนี้เป็นนิติบุคคล
ส่วนการเงินนั้น อาศัยรายได้ต่าง ๆ ดังนี้

(1) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

(2) เงินค่าเล่าเรียน ค่าทำเนียบ และเงินผลประโยชน์
ของมหาวิทยาลัย

(3) เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นซึ่งบุคคลอุทิศให้แก่มหา
วิทยาลัย และพายได้บังคับแห่งเงื่อนไข ข้อบังคับ หรือวัตถุ
ประสงค์ซึ่งผู้อุทิศกำหนดไว้ ให้มหาวิทยาลัยรักษาสถาและ
จัดการตามที่เห็นสมควรแก่ประโยชน์แห่งมหาวิทยาลัย

หมวด 2

ระเบียบราชการทั่วไปในมหาวิทยาลัยและคณะต่าง ๆ

ส่วนที่ 1

คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ในมหาวิทยาลัย

มาตรา 7 ให้มหาวิทยาลัยนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ
สภามหาวิทยาลัยซึ่งประกอบด้วย

ตอนที่ 7 เล่ม 60 ราชกิจจานุเบกษา 2 กุมภาพันธ์ 2486

(1) กัมการโดยตำแหน่ง คือรัถมนตรีว่าการกะชวง กเสตราธิการ อธิการบดี และคณะบดีต่างๆ ในมหาวิทยาลัย

(2) กัมการที่เลือกตั้งขึ้นจากบัณฑิตสาตราจารย์หรือ อาจารย์ ซึ่งเป็นหัวหน้าแผนกวิชาของคณะต่างๆ คณะละหนึ่ง หรือสองคน แล้วแต่สภามหาวิทยาลัยจะวินิจฉัย

(3) กัมการผู้ซึ่งชงคุณวุทธิซึ่งจะได้ซึ่งพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งขึ้นโดยความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎร เป็นจำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกัมการประเภท 1 และ 2

มาตรา 8 ให้รัถมนตรีว่าการกะชวงกเสตราธิการ เป็น นายกสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง และให้อธิการบดีเป็น อุปนายกโดยตำแหน่ง

มาตรา 9 ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกตั้งผู้หนึ่งผู้ใดซึ่งมีคุณ วุทธิตามมาตรา 17 เป็นเลขาธิการสภามหาวิทยาลัย

มาตรา 10 กัมการตามมาตรา 7 (2) และ (3) ให้หุ้ใน ตำแหน่งสองปี แต่กัมการผู้พ้นวาระนั้น อาจได้รับเลือกตั้ง หรือตั้งใหม่ได้

มาตรา 11 สภามหาวิทยาลัย มีหน้าที่ดังนี้

(1) จัดวางระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ของมหาวิทยาลัย

2 กุมภาพันธ์ 2486 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 60 ตอนที่ 7

- (2) พิจารณาเพื่ออนุมัติหลักสูตรวิชาต่าง ๆ
- (3) จัดหาวิธีการอันจะยังการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้
เจริญยิ่งขึ้น
- (4) เลือกตั้งหรือถอดถอนคณะบดีและหัวหน้าแผนกวิชา
- (5) พิจารณาแต่งตั้ง เลื่อนชั้น ถอดถอนและควบคุม
ศาสตราจารย์ อาจารย์ และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ของมหาวิทยาลัย
- (6) อนุมัติให้ปรับญาและอนุปรับญาตามมาตรา 28
มาตรา 29 และมาตรา 30
- (7) จัดตั้งงบประมาณของมหาวิทยาลัย
- (8) จัดวางระเบียบเกี่ยวกับการเงินและทรัพย์สินอย่าง
อื่นของมหาวิทยาลัย
- (9) พิจารณาและให้ความเห็นใด ๆ อันเกี่ยวกับมหา
วิทยาลัยหรือเรื่องการศึกษา ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรา
ธิการ หรืออธิการบดีเสนอขึ้นมา

มาตรา 12 ให้นายกเป็นผู้เรียกประชุมสภามหาวิทยาลัย
ในการประชุมต้องมีกัมการมาประชุมอย่างน้อย กึ่งหนึ่ง
ของจำนวนกัมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุมได้

ตอนที่ 7 เล่ม 60 ราชกิจจานุเบกษา 2 กุมภาพันธ์ 2486

มาตรา 13 ให้นายกเป็นประธานในที่ประชุม ถ้านายก
ไม่มาประชุม ให้อุปนายกเป็นประธาน ถ้าอุปนายกไม่มา
ประชุม ก็ให้กรรมการเลือกตั้งกรรมการคนหนึ่งขึ้นเป็นประธาน
ชั่วคราว

มาตรา 14 การลงมติให้ถ้อยคแนนเสียงข้างมากเป็น
ประมาณ ถ้าในการลงมตินั้นมีคแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธาน
ออกคแนนเสียงเพิ่มขึ้นหนึ่งคแนนเพื่อชขาด

มาตรา 15 อธิการบดีนั้น จะได้ขงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
แต่งตั้งขึ้นโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัยจากผู้คุณวุฒิ
ดังต่อไปนี้

(1) ได้ปริธญาไม่ต่ำกว่าปริธญาเอกของมหาวิทยาลัยนี้
หรือเทียบเท่ากัน หรือ

(2) ได้ปริธญาไม่ต่ำกว่า ปริธญาตรีของมหาวิทยาลัยนี้
หรือเทียบเท่ากัน และได้ทำการเป็นเจ้าหน้าที่ในมหาวิทยาลัย
นี้ หรือได้รับราชการมาแล้วไม่ต่ำกว่าห้าปี

อธิการบดีดำรงหยุในตำแหน่งสองปี แต่จะแต่งตั้งให้
ดำรงหยุในตำแหน่งนั้นต่อไปใหม่ได้

2 กุมภาพันธ์ 2486 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 60 ตอนที่ 7

มาตรา 16 อธิการบดี มีหน้าที่ดังนี้

- (1) ควบคุมดูแลการศึกษาในมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย
- (2) รับปรึกษา และให้ความเห็นแก่คณะบดี
- (3) ควบคุมการเงิน การพัสดุ สถานที่และทรัพย์สินอื่นของมหาวิทยาลัย
- (4) รักษาวินัยของมหาวิทยาลัย

มาตรา 17 เลขธิการสภามหาวิทยาลัย ต้องมีวิษะ
 ฐานะไม่ต่ำกว่าปริณายตรีหรือเทียบเท่ากัน และได้ทำงาน
 ในมหาวิทยาลัยนี้หรือได้รับราชการมาแล้วไม่ต่ำกว่าห้าปี

มาตรา 18 ให้เลขธิการสภามหาวิทยาลัยเป็นเลขธิการ
 มหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง และมีหน้าที่ดังนี้

- (1) ควบคุมการทะเบียนและสถิติ
- (2) ควบคุมการบัญชี
- (3) ควบคุมดูแลการเงิน พักตร์ สถานที่และทรัพย์สินอื่นของมหาวิทยาลัย
- (4) เป็นผู้ช่วยอธิการบดีในกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 2

คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ในคณะต่าง ๆ

มาตรา 19 ในคณะหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการประจำคณะ ซึ่งประกอบด้วยคณะบดีเป็นประธาน และผู้แทนแผนกวิชาต่าง ๆ ในคณะนั้นเท่าที่คณะกรรมการประจำคณะจะได้ตกลงกัน โดยอนุมัติของสภามหาวิทยาลัย แต่งตั้งจากบัณฑิตหัวหน้าแผนกวิชา สัตราจารย์ หรืออาจารย์ในแผนกนั้น แต่ต้องมีจำนวนไม่เกินสองคนต่อหนึ่งแผนก

ในแผนกอิสระ ให้มีคณะกรรมการประจำแผนกซึ่งประกอบด้วยหัวหน้าแผนกวิชา และอาจารย์

ให้คณะกรรมการประจำคณะแต่งตั้งผู้หนึ่งผู้ใดเป็นเลขานุการ
 มาตรา 20 คณะกรรมการประจำคณะหรือแผนกอิสระ มีหน้าที่ดังนี้

(1) วางระเบียบการภายในคณะ หรือแผนก เพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

(2) วางหลักสูตร รายละเอียดสำหรับคณะหรือแผนก เพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

2 กุมภาพันธ์ 2486 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 60 ตอนที่ 7

(3) วางระเบียบการสอบไล่เพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย และจัดการสอบไล่สำหรับคณะหรือแผนก

(4) รับปรึกษาและให้ความเห็นแก่คณะบดีหรือหัวหน้าแผนกวิชาในกิจการของคณะหรือแผนก

(5) เสนอการแต่งตั้ง เลื่อนชั้น หรือถอดถอน ศาสตราจารย์ อาจารย์ และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ในคณะหรือแผนก

(6) จัดตั้งงบประมาณของคณะหรือแผนกเพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

มาตรา 21 การประชุม องค์กรประชุม การลงมติและการตั้งประธานสำหรับ คณะกรรมการประจำคณะและ คณะกรรมการประจำแผนก ให้ใช้บทบัญญัติในมาตรา 12 มาตรา 13 และ มาตรา 14 บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 22 กิจการในคณะหนึ่ง ๆ ของมหาวิทยาลัยให้หยุดพักได้บังคับบัญชาของคณะบดี ซึ่งสภามหาวิทยาลัยจะได้เลือกตั้งขึ้นจากบัณฑิตาหัวหน้าแผนกวิชาในคณะนั้น และดำรงหยุดในตำแหน่งสี่ปี แต่จะเลือกตั้งให้หยุดในตำแหน่งนั้นอีกครั้งวาระสี่ปีก็ได้

ตอนที่ 7 เล่ม 60 ราชกิจจานุเบกษา 2 กุมภาพันธ์ 2486

กิจการในแผนกวิชานั้น ให้หยุดพักได้บังคับบัญชาของ
หัวหน้าแผนกวิชา ซึ่งสภามหาวิทยาลัยจะได้เลือกตั้งจาก
บัณฑิตศาสตราจารย์หรืออาจารย์ในแผนกวิชานั้น

มาตรา 23 คณะบดีมีหน้าที่ดังนี้

- (1) บังคับบัญชากิจการทั้งหลายของคณะ
- (2) ปฏิบัติการตามข้อตกลงของคณะกับการประจำคณะ
และข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อให้การสอนและหลักสูตรการสอน
ดำเนินไปโดยเรียบร้อย

(3) รักษาวินัยภายในคณะ

(4) เป็นผู้แทนของคณะ

มาตรา 24 หัวหน้าแผนกวิชา มีหน้าที่อนุโลมตามหน้าที่
ของคณะบดีตามมาตรา 23

มาตรา 25 บุคคลซึ่งจะได้รับแต่งตั้งเป็นศาสตราจารย์นั้น
ต้องมีคุณวุฒิสําหรับแผนกวิชาที่ตนพึงปฏิบัติดังนี้

(1) ได้ปริยญาเอกของมหาวิทยาลัยนี้หรือเทียบเท่ากัน
และได้ทำการสอนมาแล้วไม่ต่ำกว่าห้าปี หรือ

(2) ได้ปริยญาชั้นหนึ่งชั้นใดของมหาวิทยาลัยนี้หรือ
เทียบเท่ากัน และได้ทำการค้นคว้าได้ผลดีเป็นพิเศษ หรือ

2 กุมภาพันธ์ 2486 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 60 ตอนที่ 7

(3) ได้ปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดของมหาวิทยาลัยนี้หรือเทียบเท่ากัน และได้แสดงความสามารถเป็นพิเศษในการสอนมาแล้วไม่ต่ำกว่าสามห้าปี

มาตรา 26 สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งผู้หนึ่งผู้ใดซึ่งเคยเป็นศาสตราจารย์มาแล้วด้วยความสามารถและชำนาญเป็นพิเศษเป็นศาสตราจารย์อุปการคุณในวิชาที่ผู้นั้นได้มีความเชี่ยวชาญ เพื่อเป็นเกียรติยศก็ได้

หมวด 3

ประเภทวิชา และปริญญา

มาตรา 27 ให้มหาวิทยาลัยนี้มีอำนาจให้ปริญญาสำหรับวิชาต่อไปนี้

กสิกรรมและสัตวบาล	ใช้อักษรย่อ	กส.
วนศาสตร์	ใช้อักษรย่อ	วน.
การประมง	ใช้อักษรย่อ	กม.
สหกรณ์	ใช้อักษรย่อ	สก.

หมวด 4

บทเฉพาะกาล

มาตรา 31 ให้โอนวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในกรมกสิกรรม
และโรงเรียนวนศาสตร์ในกรมป่าไม้ ตลอดจนทรัพย์สินและ
งบประมาณอันเป็นส่วนหนึ่งของวิทยาลัย และโรงเรียนที่กล่าวนี้
มาขึ้นค้อมหาวิทยาลัยนี้ภายในเดือนเมษายน พุทธศักราช 2486

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลโท ม. พรหมโยธี
รัถมนตรี